

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету **Оксана ГОМОТЮК**
«30» *серпень* 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор науково-педагогічної
роботи **Віктор ОСТРОВЕРХОВ**
«30» *серпень* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «МЕДІАКРИТИКА»

ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузь знань – 06 «Журналістика»

спеціальність 061 «Журналістика»

освітньо-професійна програма «Правова журналістика»

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Іспит (сем.)
Денна	2	4	28	28	3	8	53	120	4

30.08.2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06 2023 р.).

Робочу програму склав викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Зубик Михайло Васильович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності (протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри, к. іст. н., доцент Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено ГЗС із журналістики, протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Керівник ГЗС, к. н. соц. ком. Людмила КОМНІЯРСЬКА

Гарант ОП, к. н. соц. ком. Людмила КОМНІЯРСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАКРИТИКА»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАКРИТИКА»

Дисципліна «Медіакритика»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характер навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 06 Журналістика	Статус дисципліни: обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 061 Журналістика	Рік підготовки: 2 Семестр: 4
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Правова журналістика»	Лекції: Денна – 28 год. Практичні заняття: Денна – 28 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 53 год. Тренінг – 8 год. Індивідуальна робота: 3 год.
Тижневих годин – 8, з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАКРИТИКА»

Курс «Медіакритика» призначений для засвоєння слухачами базових знань і навичок з медіакритики. Окрім загального ознайомлення із цілями, функціями та специфікою медіакритики, курс пропонує для вивчення низку проблемних тем медіапростору: фейки та містифікації, маніпулятивні технології, медіанасильство, експлуатація еротичних мотивів тощо. Для успішного формування навичок журналіста-медіакритика студент повинен навчитися створювати медіакритичні матеріали: огляди, відгуки, рецензії тощо.

2.1. Метою вивчення дисципліни є формування в студентів навичок критичного осмислення матеріалів у ЗМІ, об'єктивного їх оцінювання. Курс з «Медіакритики» дає уявлення про нову, специфічну сферу медіадіяльності, яка в останні роки набуває все більшої популярності і є цікавою не лише для професіоналів, а й для широкої аудиторії.

Мета вивчення нормативної дисципліни «Медіакритика» – отримати основні теоретичні засади функціонування медіакритики, її взаємозв'язків із медіаграмотністю, медіаосвітою, медіаекологією. Окрім ознайомлення із системою, структурою та напрямками діяльності медіакритики, курс пропонує для вивчення низку проблемних тем: екранна агресія, проблема фейків та містифікацій в медіа, форми цензури у сучасному суспільстві, новітні форми маніпуляцій та пропаганди у медіа тощо. Курс передбачає написання та публікацію студентами двох медіакритичних матеріалів на самостійно обрану тему.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити студентів із розвитком медіакритики як новим видом журналістської діяльності за кордоном та в Україні;
- узагальнити та систематизувати раніше набуті знання із правових основ журналістики, професійної майстерності, журналістської етики, навчити практично застосовувати їх у щоденній діяльності;
- сприяти формуванню почуття відповідальності у майбутніх журналістів за кожен матеріал, який вони готують; вчити критично та самокритично сприймати медіа продукт.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Медіакритика»

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.

СК 03. Здатність створювати медіапродукт.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких курсу «Правові та професійні стандарти, журналістська етика»

2.5. Результати навчання

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР03. Оцінювати свій та чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, організовану й проведену самостійно або разом із колегами.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАКРИТИКА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 Медіакритика в системі сучасної журналістики

Тема 1. Медіакритика: поняття, функції, роль в суспільстві, значення для медіаіндустрії. Зміст поняття «медіакритика». Погляди зарубіжних та українських дослідників. Актуальні завдання медіакритики. Предмет і основні характеристики медіакритики. Становлення медіакритики як особливої сфери журналістики. Види, функції медіакритики.

Тема 2. Характеристики якісних і популярних медіа.

Найважливіші характеристики якісних видань. Поняття «якісна преса». Аудиторія якісних медіа. Початок розвитку масової сенсаційної преси. Масова преса в політичному та економічному контекстах.

Тема 3. Спеціалізовані медіакритичні видання.

Історія створення спеціалізованих медіакритичних видань в Україні. «Телекритика»: професійне та авторитетне в медіаколах видання. Проблематика журналу «Медіакритика». Функційно-типологічна характеристика медіаплатформи «ДетекторМедіа». Жанрові форми і тематичне спрямування сучасної медіакритики.

Тема 4. Різновиди медіакритики за видами ЗМІ

Телевізійна, радіо-, журнально-, газетна критика. Основні завдання, принципи. Медіакритика і висвітлення у ЗМІ проблем суспільної безпеки. Взаємини медійних організацій і аудиторії в умовах інформаційного ринку. Медіакритика і проблема соціальної відповідальності ЗМІ.

Тема 5. Різновиди медіакритики за аудиторією: академічна, професійна, масова.

Академічна медіакритика основні ознаки, критико-журналістські роботи вчених і дослідників, що адресовані професіоналам мас-медіа. Характеристика професійної медіакритики, Спрямування масової медіакритики одночасно на широку аудиторію читачів, телеглядачів, радіослухачів, і на авторів змісту ЗМІ.

Тема 6. Жанрова система медіакритики.

Жанрові характеристики медіакритики. Використання інформаційних жанрів. Аналітичні жанри в медіакритиці. Публіцистичні жанри в медіакритиці. Коментар, аналітична стаття, авторська колонка, есе, огляд, рецензія.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методика критичного аналізу в медіакритиці

Тема 7. Функції медіакритики, їх співвідношення з базовими функціями журналістики.

Інформаційно-комунікативна функція медіакритики. Функціональність медіакритичних матеріалів. Результативність та дієвість медіакритичних текстів. Функція інформування, артикуляції, соціалізації, кореляції; функція критики і контролю.

Тема 8. Медіакритика в корекції соціально-шкідливих стереотипів.

Роль медіакритики в корекції соціально-шкідливих стереотипів. Напрями типологічного вивчення стереотипів. Розвінчання найпоширеніших стереотипів: етичних, расових, статевих, культових.

Тема 9. Концепція політичної журналістики.

Особливості політичної журналістики. Розвиток політичної журналістики в Україні. Вільні вибори – це ключ до демократії. Роль ЗМІ у виборчому процесі. Інформаційний стан суспільства як визначальний фактор політичного та соціального розвитку і суверенітету країни.

Тема 10. ЗМІ як чинник демократизації суспільно-політичного життя: українські реалії.

Свобода слова як ознака правової демократичної держави. Взаємодія влади і суспільства. Мас-медіа як «четверта» влада у суспільно-політичному житті. Взаємодія політичної та медіасистем.

Тема 11. Медіакритика як форма суспільної культури

Медіакритика і формування суспільного консенсусу. Медіакритика і проблема суспільної довіри до ЗМІ. Роль медіакритики в захисті гуманістичної культури. Медіакритика і висвітлення у ЗМІ проблем суспільної безпеки.

Тема 12. Проблема замовної журналістики

Інформація і медіаспоживання. Практичні маркери інформації та пропаганди в медіапросторі. Власники медіа. Цензура, самоцензура, джинса. Журналістські стандарти. Маніпуляції в медіа та пропаганда. Фейк як один із механізмів інформаційної маніпуляції. Маніпуляції в заголовках, з експертами, фотофейки, маніпуляції на ТБ, в нових медіа, в книгах.

Тема 13. Проблеми медіаекології

Медіакритика як прояв своєрідного ноосферного екобалансу (нооценозу). Роль медіакритики в корекції соціально-шкідливих стереотипів (етичних, расових, статевих, культових). Мова ворожнечі: дегуманізація. Образ ворога. Ознаки і техніки мови ворожнечі. Ярлики ворожнечі щодо внутрішньо переміщених осіб. МК

як прояв своєрідного ноосферного екобалансу (нооценозу.). Медіакритика і сучасні тенденції розвитку медіасистеми: комерціалізація, таблоїдизація, збільшення масштабів.

Тема 14. Інформаційна безпека громадян України під час російсько-української війни та роль засобів масової інформації

Характеристика інформаційної експансії країни-агресора як елемента гібридної війни. Права і обмеження працівників масмедіа щодо висвітлення подій на передовій лінії фронту. Телемарафон: за і проти

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

«Медіакритика»

(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Тренінг	Сам. робота	Контр. заходи
<u>Змістовий модуль I. Медіакритика в системі сучасної журналістики</u>						
Тема 1. Медіакритика: поняття, функції, роль в суспільстві, значення для медіаіндустрії.	2	2	1	2	4	Питання, практичні завдання, інтерактивні презентації, кейсові завдання
Тема 2. Характеристики якісних і популярних медіа.	2	2			4	Питання, презентації, ігрові методи, практичні завдання
Тема 3. Спеціалізовані медіакритичні видання.	2	2			4	Питання, практичні завдання, таблиці, кейсові завдання
Тема 4. Різновиди медіакритики за видами ЗМІ.	2	2			4	Питання, практичні завдання, таблиці, інтерактивні презентації
Тема 5. Різновиди медіакритики за аудиторією: академічна, професійна, масова.	2	2			4	Питання, інфографіка, контент-моніторинг, презентація, моделювання
Тема 6. Жанрова система медіакритики.	2	2			4	Питання, контент-моніторинг, кейсові завдання, графічні карти знань
<u>Змістовий модуль 2: Методика критичного аналізу в медіакритиці</u>						
Тема 7. Функції медіакритики, їх співвідношення з базовими функціями журналістики.	2	2	1	2	4	Питання, практичні завдання, таблиці.
Тема 8. Медіакритика в корекції соціально-шкідливих стереотипів.	2	2			4	Питання, практичні завдання, графічні карти знань,

						моделювання, усна презентація
Тема 9. Концепція політичної журналістики.	2	2			4	Питання, практичні завдання, графічні карти знань, моделювання, усна презентація
Тема 10. ЗМІ як чинник демократизації суспільно-політичного життя: українські реалії.	2	2			4	Питання, практичні завдання.
Тема 11. Медіакритика як форма суспільної культури.	2	2			4	Питання, інфографіка, графічні карти знань, робота в групах, моделювання
Тема 12. Проблема замовної журналістики.	2	2	1	4	3	Питання, аналітичні довідки, робота в групах, інфографіка, презентації,
Тема 13. Проблеми медіаекології.	2	2			3	Питання, презентації, практичні завдання.
Тема 14. Інформаційна безпека громадян України під час російсько-української війни та роль засобів масової інформації	2	2			3	Практичні завдання, робота в групах, таблиці
Загалом:	28	28	3	8	53	
Підсумковий контроль	Екзамен					

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Медіакритика в системі сучасної журналістики

Практичне заняття № 1

Тема: Медіакритика: поняття, функції, роль в суспільстві, значення для медіаіндустрії

1. Медіакритика зародження, етапи становлення.
2. Суспільна значимість медіакритики.
3. Медіакритика в сучасній журналістиці.
4. Основні підходи до визначення медіакритики.
5. Особливості медіакритики.

Практичне заняття № 2

Тема: Формування інформаційного суспільства та розвиток медіакритики

1. Інформація. Інформаційне суспільство.
2. Загальні поняття інформаційного простору.
3. Втрата національного телерадіоефіру.
4. Сучасна структура медіа-сфери в Україні.

Практичне завдання: Підготувати огляд структури регіональних медіа.

Практичне заняття № 3

Тема: Медійна критика як форма саморегулювання журналістської спільноти

1. Аналіз сучасних ЗМІ.
2. Вплив медіакритики на суспільну думку.
3. Характеристика професійних медіакритичних угруповань.
4. Стандарти медіакритики.

Практичне завдання: Здійснити аналіз однієї (на вибір) розважальної телепрограми.

Практичне заняття № 4

Тема: Різновиди медіакритики за видами ЗМІ

1. Види медіакритики.
2. Характеристика сучасних ЗМІ та вплив на них медіа критики.
3. Суспільна безпека та медіакритика
4. Медійні організації та їх вплив на суспільство.
5. Проблема соціальної відповідальності ЗМІ.

Практичне завдання: Підготувати есе на тему «Штучний інтелект і журналіст: помічник чи конкурент»

Практичне заняття № 5

Тема: Різновиди медіакритики за аудиторією: академічна, професійна масова

1. Диференціація медіа критики за суб'єктом діяльності.
2. Академічна медіакритика.
3. Професійна медіакритика.
4. Масова медіакритика.

Практичне завдання: Проаналізувати один із творів (на вибір) медіакритичного видання щодо його приналежності до різновиду за аудиторією.

Практичне заняття № 6

Тема: Жанрова система медіа критики

1. Загальна характеристика жанрів в медіа критиці.
2. Аналітичні жанри.
3. Публіцистичні жанри.
4. Жанри сатиричної публіцистики.
5. Коментар, аналітична стаття, авторська колонка, есе, огляд, рецензія

Практичне завдання: Здійснити аналіз однієї (на вибір) аналітичної телепрограми.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Методика критичного аналізу в медіакритиці

Практичне заняття № 7

Тема: Специфіка журнальної і газетної критики

1. Візуальна інформація сучасних газетних видань.
2. Реклама на газетних сторінках.
3. Журнальне виробництво.
4. Різновиди жанрових модифікацій журнальної критики

Практичне завдання: Зробити огляд електронних версій місцевих друкованих видань.

Практичне заняття № 8

Тема: Телекритика і її специфічна мова

1. Телекритика основні тенденції розвитку.
2. Специфіка використання мовних кліше.
3. Мовні маркери журналіста та використання їх у телекритиці.

Практичне завдання: Підготувати огляд медіакритичних видань України.

Практичне заняття № 9

Тема: Радіокритика та її особливості

1. Функції та основні завдання радіокритики.
2. Формування радіо-продукту.
3. Специфіка використання радіоновин.

Практичне завдання: Здійснити аналіз мовної палітри однієї (на вибір) радіостанції.

Практичне заняття № 10

Тема: Характеристика інтернеткритики

1. Жанрова своєрідність інтернеткритики.
2. Структурні елементи інтернет-повідомлень.
3. Інтернет-рецензії та їх особливості.
4. Критичні статті в інтернет-просторі: вимоги до написання

Практичне завдання: Підготувати рецензію на театральну виставу, художній фільм чи телепрограму.

Практичне заняття №11

Тема: Медіакритика як форма суспільної культури

1. Інформативно-комунікативна функція МК.
 2. Регулятивна функції МК в суспільстві.
 3. Роль МК в корекції соціально-шкідливих стереотипів.
 4. Розвінчання найпоширеніших стереотипів: етичних, расових, статевих, культових.
- Практичне завдання:* Підготувати есе на тему: «Журналістика. Честь професії».

Практичне заняття № 12

Тема: Проблема замовної журналістики

1. Соціально-економічні чинники «джинси».
2. Особливості «джинси» регіональної журналістики.
3. Медіакритика як чинник протистояння поширенню «джинси».

Практичне завдання: Підібрати у матеріалах ЗМІ зразки замовної журналістики. Довести, що це саме «джинса».

Практичне заняття № 13

Тема: Проблеми медіа екології

1. Поняття «медіаекологія».
2. Як напрямок медіаекології пов'язаний із вченням про ноосферу?
3. Які виділяють криміногенні характеристики сучасного медійного контенту?

Практичне завдання: Підготувати рецензію на одну із програм циклу «Легенди України» (автор - Олег Герман).

Практичне заняття № 14

Тема: Інформаційна безпека громадян України під час російсько-української війни та роль засобів масової інформації

1. Характеристика поняття «гібридна війна».
2. Права і обов'язки журналістів, які висвітлюють воєнну тематику.

Практичне завдання: Проаналізувати ключові моменти запровадження і функціонування проекту «Телемарафон».

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

№ п/п	Тематика
1	Медіакритика: поняття, функції, роль в суспільстві, значення для медіаіндустрії.
2	Характеристики якісних і популярних медіа.
3	Спеціалізовані медіакритичні видання.
4	Різновиди медіакритики за видами ЗМІ.
5	Різновиди медіакритики за аудиторією: академічна, професійна, масова.

6	Жанрова система медіакритики.
7	Функції медіакритики, їх співвідношення з базовими функціями журналістики.
8	Медіакритика в корекції соціально-шкідливих стереотипів.
9	Концепція політичної журналістики.
10	ЗМІ як чинник демократизації суспільно-політичного життя: українські реалії.
11	Медіакритика як форма суспільної культури.
12	Проблема замовної журналістики.
13	Проблеми медіаекології.
14	Інформаційна безпека громадян України під час російсько-української війни та роль засобів масової інформації

7. ТРЕНІНГ

Організація та проведення тренінгу

Тема: «Сексуальна об'єктивація», «еротизація» та «сексизм» у регіональних медіа України.

Порядок проведення:

(проводиться у формі тренінгу з написання проекту)

1. Формулювання назви проекту.
2. Постановка проблеми, підготовка анотації проекту (робота в групах).
3. Визначення цілей і задач проекту (робота в групах).
4. Розробка методів проекту (робота в групах).
5. Визначення форм оцінки, звітності і результативності проекту.
6. Особливості підготовки бюджету проекту.
7. Основні вимоги до підготовки резюме на виконавців проекту і розподіл обов'язків по виконанню проекту.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Медіакритика» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- модульне тестування й опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- підсумковий письмовий іспит.

Види роботи студента:

1. Робота на практичних заняттях

- участь в обговоренні питань;
- презентаційні виступи на заняттях;
- застосування кейс-методу;
- активна участь у ділових іграх, дебатах;

- розв’язання тестових завдань.

2. Самостійна робота:

- робота з джерелами;
- презентація результатів;
- виконання студентського проєкту.

3. Контрольні зрізи (написання модульної роботи).

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 1-6	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 7-14	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	Оцінюється самостійна робота	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «Медіакритика»

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор	1–14
2.	Проекційний екран	1–14

3.	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1–14
4.	Ноутбук	1–14
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–14
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–14
7.	Інструменти Microsoft Office (PowerPoint і т.ін.)	1–14

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бистрицький Є, Пролесєв С., Зимовець Р. Комунікація і культура в глобальному світі. К.: Дух і Літера, 2020. 416 с.
2. Іванов В.Ф. Журналістська етика / В.Ф.Іванов, В.Є. Сердюк / Передм. В.П. Мостового: Підручник. К. : Вища школа, 2006. 231 с.
3. Іванова О., Мойсєєва О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії. Київ : ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с. URL : http://www.ualocal.media/wp-content/uploads/2019/09/tutorial_print.pdf
4. Квіт С. Масові комунікації : підручник. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 208 с.
5. Кияшко Ю. Фактчекінг як інструмент протидії маніпулятивному впливу електронних ЗМІ. Львів: Вісник Львівського університету, серія Журналістика, 2019. Випуск 45, с. 28-35.
6. Кіבל Р. Журналістська етика. К. : Київська типографія, 2007. 188 с.
7. Крайнікова Т. С. Культура медіаспоживання в Україні: актуальний стан і механізми формування : автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2015. 28 с.
8. Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі. К. : АУП: Центр Вільної Преси, 2017. 319 с.
9. Медіаосвіта. Основи медіаграмотності: навчально-методичний посібник для курсу «Основи медіаграмотності». Умань, 2014. 128 с.
10. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ: Центр вільної преси, 2012. 354 с.
11. Приступенко Т.О. Теорія журналістики. Етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. К. : Ін-т журналістики, 2004. 375 с.
12. Різун В.В. Маси : тексти лекцій. К., 2003. 118 с.
13. Саморегуляція в українських медіа: як це працює? Із досвіду роботи Комісії з журналістської етики: аналітично-довідковий збірник / за заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, О. Погорелова. К: Комісія з журналістської етики, 2021. 93 с.
14. Словник журналіста : терміни, мас-медіа, постаті / за ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород : Закарпаття, 2007. 224 с.
15. Сулим А. Медіакритика в Україні: функції, тематика, проблематика: дис... канд. н. із соц. ком. Дніпропетровськ, 2015. 242 с.
16. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. Львів, 2000. 180 с.
17. Карпенко В.О. Журналістика: основи професійної комунікації : навч. посіб. для студ. ВНЗ, що навчаються за спец. «Журналістика». К. : Нора-прінт, 2002. 348 с.
18. Михайлин І.Л. Журналістика як всесвіт : вибрані медіадослідження. Х. : Прапор, 2008. 512 с.
19. Потятиник Б.В. Медіа: ключі до розуміння. Серія: Медіакритика. Львів, 2004. 312 с.
20. Фенько Н.М. Медіакритика: Навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. 103 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-видання про медіа «Телекритика»
2. Веб-версія часопису «Медіакритика»
3. Інтернет-видання про телебачення «ТВ-Дайджест»